

การพัฒนาชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

The Development of Instructional Packages in Introduction to Law
on the Topic of Civil and Commercial Law of Pre-Service Social Studies
at Ubonratchathani Rajabhat University

ชูชีพ ประทุมเวียง*
.Chucheep Pratumviang *¹
Chucheep138@hotmail.com*

ส่งบทความ 28 กรกฎาคม 2564 แก้ไข 10 กุมภาพันธ์ 2565 ตอรับ 11 กุมภาพันธ์ 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามหลักสูตรสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีและ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุดการสอนรายวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษา 68 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ในการทดลองใช้ชุดการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 5 หน่วย การสอน แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่า EI

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นักศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรสังคมศึกษา ทุกชุดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.23/82.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ดัชนีประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการใช้ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นมีค่าเท่ากับ 0.5384 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 53.84

¹ รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี

¹ Associate Professor Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

3. นักศึกษามีความคิดเห็นว่าชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งในภาพรวมทุกด้าน ภาพรวมรายด้าน และรายข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดการสอน, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

Abstract

The objective of this research were (1) to develop teaching packages in Introduction to Law on the Topic of Civil and Commercial Law of Pre-Service Social Studies criteria at 80/80 (2) To study the effectiveness index of the teaching package before and after using the packages, (3) to study the suitability toward the packages. The target audience were 68 students majoring in Social Studies, Faculty of Education, at Ubonratchathani Rajabhat University in the second semester academic years 2020 using a purposive sampling method. The teaching packages were implemented in the second semester academic year 2020. The researcher used 3 packages. The instruments in the research were 5 units of the teaching packages, the achievement test, and the questionnaire. The data were analyzed by arithmetic mean, standard deviation, percentage and effectiveness index (E.I).

The findings of the research were as follows:

1. The developed packages were efficient as they exceeded standard criteria of 81.23/82.57

2. The effectiveness index (E.I) of the students' achievement after using the package set equal to 0.5384, indicating that students have progressively increased learning by 53.84

3. The packages were rated by the students at high level as a whole, by domain, and by item.

Keyword: Instructional Packages, Civil and Commercial Law

บทนำ

หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นหลักสูตรจะต้องมีความเป็นพลวัต กล่าวคือ ต้องมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัย และจากเหตุผลนี้จึงมีการพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษา ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกการพัฒนาหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ให้เป็นบัณฑิตครูที่มีคุณภาพให้มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามเกณฑ์วิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพ ขั้นสูงที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีคนเก่งใฝ่รู้ เป็นครูดีครูเก่งมีความรู้และ ใฝ่รู้มีทักษะความเชี่ยวชาญและประสบการณ์วิชาชีพ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมีคุณธรรมและเป็นผู้มีจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตรง ตามมาตรฐานวิชาชีพ และสมรรถนะทางการศึกษาที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพขั้นสูงมีความรอบรู้ และ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืนสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในคุณภาพของการประกอบวิชาชีพ ดังนั้น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา จะเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาเพื่อให้มีครูที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าวและเพื่อให้สนองต่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูโดยเน้นการพัฒนาบัณฑิตให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งทางด้านสังคม ธุรกิจและศิลปวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2562)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้รูปแบบการจัดการศึกษาเป็นกฎหมาย โดยได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (เฉลิมพล มีชัย. 2564) การออกแบบการเรียนการสอนเป็นกระบวนการเชิงระบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน เพื่อจัดหาสิ่งที่จะช่วยให้แก่นอกออกแบบการเรียนการสอนสร้างสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

การที่อาจารย์ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้ได้จะต้องมีเทคโนโลยีการศึกษาที่มีคุณภาพและต้องนำสื่อ เหล่านั้นมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ (รัตนะ บัวสนธ์. 2563) ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาระดับผลสำเร็จไม่ได้ หากไม่นำเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาเป็นเครื่องมือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน

สื่อการศึกษาประเภทหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับมาเป็นเวลาหลายทศวรรษว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลคือ ชุดการสอน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เกิดจากการประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล และเกิดจากความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนไปจากเดิมที่เคยยึด “อาจารย์” เป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ (อลงกต ยะไวทย์. 2561) จากคุณสมบัติของชุดการสอนนี้ พบว่าเป็นเทคโนโลยีที่สนองต่อการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยที่ได้ มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้แล้ว ชุดการสอนเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาซึ่ง ประกอบด้วยคำแนะนำให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวม เนื้อหาที่จะนำมาผลิตชุดการสอนนั้น ได้มาจากขอบข่ายของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และเนื้อหานั้นจะถูกตัดชัดเจน สามารถจะสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียน และเป็นชุดของประสบการณ์ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ จากคุณสมบัติของชุดการสอนดังกล่าวทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขั้นมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสามารถนำไปใช้ได้ผลดีทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา (นันทพร ตรีภักดิ์. 2561, อติสร ลิประเสริฐ และ พงศ์ศรีศรี เผื่องฟู. 2559)

ชุดการสอนบางครั้งเรียกว่า สื่อประสมเพราะว่าเป็นการนำสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาใช้ร่วมกัน มีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อความสนใจในขณะที่อีกอย่างใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา หน้าที่หลักของการศึกษาคือพัฒนาคุณภาพของบุคคล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือครูผู้บริหารสถานศึกษา และนักการศึกษาเป็นหลัก

(ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2561) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับหลักการออกแบบการเรียนการสอน ไว้ดังนี้ 1. จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เพิ่มความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน เวลาที่ใช้ คุณภาพการสอน เจตคติและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม 3. มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทั้ง ทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ ในกิจกรรมการเรียนการสอน 4. มีวิธีการและสื่อที่หลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน 5. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการวางแผน การนำไปทดลองใช้จริง และนำผลการทดลองและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนย้อนกลับมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น 6. มีการประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนการสอน 7. มีความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบการเรียนการสอน ควรสอดคล้องกัน

ตามหลักสูตรสังคมศึกษาปรับปรุงพุทธศักราช 2562 รายวิชากฎหมายเบื้องต้นเป็นรายวิชาบังคับเลือก มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษากฎหมายสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน เห็นความสำคัญของกฎหมายในฐานะที่เป็นกติกาของสังคมและปฏิบัติตามกฎหมายในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคม กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) นอกจากนี้วิชาสังคมศึกษายังมีเป้าหมายที่จะมุ่งอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ กระบวนการคิด ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และแบบแผนพฤติกรรมเพื่อพัฒนาเป็นพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตย (Giles, et al. 2012)

จากความสำเร็จและจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถแก้ปัญหาในสังคม โดยเน้นให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างอิสระ หาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง สามารถแสดงแนวคิดที่แตกต่างไปจากแนวที่อาจารย์กำหนดไว้ได้ นักศึกษาทุกคนต้อง “เป็นคนเก่ง เป็นคนดีและ มีความสุข” และ “มีความรู้คู่คุณธรรม” (เฉลิมพล มีชัย. 2564) การออกแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ จะต้องพิจารณาผลการเรียนรู้ อย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือก

กระบวนการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัย ในฐานะอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา มีความสนใจที่จะนำนวัตกรรมด้านการสร้างชุดการสอนมาใช้ในรายวิชา กฎหมายเบื้องต้น สำหรับนักศึกษาวิชาชีวะครูสังคมศึกษา เพราะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มทางเลือกในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งผลของการพัฒนาชุดการสอน ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะได้นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อวิชาชีวะของผู้วิจัยโดยตรงแล้ว ยังสามารถพัฒนา กระบวนการที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดการสอน ในหน่วยอื่นของรายวิชาได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักศึกษาวิชาชีวะครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามหลักสูตรสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน รายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักศึกษาวิชาชีวะครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุดการสอนรายวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายของนักศึกษาวิชาชีวะครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
เป็นนักศึกษาวิชาชีวะครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษา 68 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 4 ชนิด คือ
 1. ชุดการสอนเรื่อง กฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นักศึกษาวิชาชีวะครูชั้นปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 5 แผนการสอน จำนวน 15 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 90 ข้อ (หน่วยการสอนละ 18 ข้อ)

3. แบบประเมินผลชุดการสอนรายวิชา กฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นักศึกษา วิชาซีพครุชั้นปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักศึกษาวิชาซีพครุชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้ชุดการสอน ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ

3. การสร้างเครื่องมือและการเก็บรวบรวม ข้อมูล

1. การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม ลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มืออาจารย์ หนังสือ แบบเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา กฎหมาย เบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามหลักสูตร สังคมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562)

1.2 ศึกษาหลักการ เทคนิควิธีสร้าง ชุดการสอนและการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจาก ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาวิธีสอนจาก Scaffolding... ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาการเรียนรู้ของ สรिता บัวเขียวไทย (2559) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ของ ถนัดกิจ บุตรวงศ์ (2564) การพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของ ประภาพันธ์ บุญยัง (2559) การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ อัญชณา ภัทติวงษ์ (2564)

1.4 เลือกเนื้อหาที่ใช้สอนคือ เนื้อหาเรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รายวิชา กฎหมายเบื้องต้น ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับเลือกในหลักสูตรสังคมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) การเลือกเนื้อหาดังกล่าวผู้วิจัย มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1.5 นำเนื้อหาที่เลือกไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้าน กฎหมายจัดลำดับว่าเนื้อหาใดที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน มากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย :

1.6 ผู้วิจัยได้นำเอาสิ่งที่ศึกษาจากข้อ 1.1-1.5 มาพิจารณาสร้างชุดการสอน จำนวน 1 ชุด

แบ่งเป็น 5 แผนการสอน

1.7 ชุดการสอนแต่ละหน่วยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะอยู่ในกล่องประกอบด้วยเอกสารและอุปกรณ์

1.8 นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้มี ประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน จำนวน 3 คน ตรวจสอบประเมินความเหมาะสมถูกต้อง

1.9 แบ่งชุดการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ นักศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ให้นักศึกษาที่มีความสามารถ ต่างกันจำนวน 12 คน อ่านชุดการสอนและให้ขีดเส้นในส่วน ที่ที่นักศึกษาอ่านแล้วไม่เข้าใจแล้วปรับปรุง

1.10 นำชุดการสอนไปใช้กับนักศึกษา กลุ่มย่อย 3 คน เป็นนักศึกษาที่เรียนเก่ง 1 คน นักศึกษาที่ เรียนปานกลาง 1 คน และนักศึกษาที่เรียนอ่อน 1 คน เพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาเวลา

1.11 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไป ทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ที่เคยเรียน เนื้อหาที่จะทดสอบมาแล้วในปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน (68 คน) เพื่อหาประสิทธิภาพ ของเครื่องมือที่จะ ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้ α (ค่าความเชื่อมั่น) = 0.814 อำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ความยากง่ายของแบบ ทดสอบตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ตาม ขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่า EI

2. สถิติวิเคราะห์เครื่องมือในการรวบรวม ข้อมูล

2.1 ค่าความยากง่ายค่าอำนาจจำแนกของ แบบทดสอบโดยใช้ตารางวิเคราะห์ของ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใช้สูตร Kuder Richardson 20 (KR20)

3. การทดสอบประสิทธิภาพของบทเรียน ใช้เกณฑ์ E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ

4. การทดสอบดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน (เมธีญู กิจระการและ สมนึก ภัททิยธนี. 2561)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ตามหลักสูตรสังคมศึกษา ปรับปรุงปี 2562 ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2

จำนวนผู้เรียน (68 คน)	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	
	คะแนนเก็บระหว่างเรียน	รวม	ทดสอบหลังเรียน	
	50	50	(100)	
รวม	38	43	81	82
\bar{x}	62.28	51.54	113.82	52.26
S.D.	3.10	3.12	6.22	2.14
ร้อยละ	41.03	40.20	81.23	82.57

จากตารางที่ 1 พบว่าชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นักศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรสังคมศึกษา ทุกชุดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.23/82.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2

ชุดการสอน	n	คะแนนเต็ม	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	E.I.
รายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์	68	6,800	4,148	5,576	0.5384

จากตารางที่ 2 พบว่าดัชนีประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการใช้ชุดการสอนรายวิชา กฎหมายเบื้องต้นมีค่าเท่ากับ 0.5384 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 53.84

3. ผลสำรวจความคิดเห็นของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลสำรวจความคิดเห็นของชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษาชั้นปีที่ 2

รายการสำรวจความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านเนื้อหา	4.68	0.51	เหมาะสมมาก
2. ด้านรูปแบบ	4.63	0.47	เหมาะสมมาก
3. ด้านการใช้งาน	4.59	0.43	เหมาะสมมาก
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากชุดการสอน	4.62	0.53	เหมาะสมมาก
รวม	4.63	0.48	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า การเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งในภาพรวมทุก ด้าน ภาพรวมรายด้าน และรายข้อในระดับเหมาะสมมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นักศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรสังคมศึกษา ทุกชุดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.23/82.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน เรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SSCS เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลจากโจทย์วางแผนแก้ปัญหา (พินดา ดีหลี. 2563) ที่แสดงวิธีทำที่เป็นขั้นตอนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อีกทั้งได้รับการกระตุ้นด้วยการใช้คำถามจากครู ยิ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ดี (พระคัมภีร์เทพ ธมมิโก. 2562) และชุดการสอนที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากผู้มีประสบการณ์ในการจัดทำชุดการสอน ได้รับการปรับปรุงแก้ไขในขั้นต้นมีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้สอนจริง จึงทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ดัชนีประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการใช้ชุดการสอนรายวิชากฎหมาย

เบื้องต้นมีค่าเท่ากับ 0.5384 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 53.84 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสุดา วีระกิจ (2562) พบว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ของเด็กอายุ 4 ปี มีดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เท่ากับ 0.1908 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.08 สวรรยา สกุลทับ (2563) ที่พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมบริหารสมองเพื่อเสริมสร้างทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองป่าตอง มีดัชนีประสิทธิผล ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมบริหารสมอง เท่ากับ 0.6260 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 62.60 และสอดคล้องกับ สุดใจ คำเขียว (2563) พบว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม มีดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม เท่ากับ 0.7328 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73.28

3. นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การเรียนด้วยชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่อง กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งในภาพรวมทุก ด้าน ภาพรวมรายด้าน และ

รายชื่อในระดับเหมาะสมมาก อาจเป็นเพราะแนวคิดพื้นฐานที่นำไปใช้ในการสร้างชุดการสอนเป็นแนวคิดตามหลักจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการใช้สื่อช่วยสอน และการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และวัสดุสื่อต่าง ๆ (นันทพร ทรรกไพจิตร. 2561) นอกจากนี้แล้วการเรียนด้วยชุดการสอนยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง ผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีความขัดแย้งหรือความขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด เป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน ปัจจัยดังกล่าวทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนโดยการใช้ชุดการสอน จึงทำให้ผู้เรียนประเมินการเรียนด้วยชุดการสอนในระดับเหมาะสมมากดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย พบว่า ชุดการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้นเรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และผู้เรียนมีความคิดเห็น ทางบวกต่อการเรียนด้วยชุดการสอน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรมวิชาการ
- คัมภีร์เทพ ธมมิโก, พระ. (2562). จิตวิทยาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชั้นเรียน. *วารสารพุทธจิตวิทยา*. 4(2). <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jbp/article/view/243008>
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา*. ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย* 5(1) <http://www4.educ.su.ac.th/2013/images/stories/081957-02.pdf>
- ถนัดกิจ บุตรวงศ์, ภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์ และสวาทิรี เถาว์โท (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้แนวคิด การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 18(80). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/242834>
- ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์. (2559). นวัตกรรมและสื่อในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*. 9(1). <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/61503>.
- นันทพร ทรรกไพจิตร. (2561). การสร้างชุดการสอนเรื่องคอร์ตรงรายวิชาเปียโนขั้นต้นกรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านดนตรี ลำปางจังหวัดลำปาง. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*. 11(3), https://so04.tci-thaijo.org/index.php/social_crru/article/view/240334
- ประภาพรพันธ์ บุญยัง, สพลณภัทร์ ศรีแสนยงค์ และสมสิริ สิงห์ลพ(2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ระบบนิเวศ สำหรับนักเรียน นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 18(4), https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/70976

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. อาจารย์สามารถนำชุดการสอนที่ผู้วิจัยผลิตขึ้นไปใช้ในการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไปใช้ในการสอนเป็นรายบุคคลทั้งในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
 2. อาจารย์ควรชี้แจงขั้นตอนการเรียนให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน เพื่อส่งเสริมโอกาสในการประสบความสำเร็จในการเรียน
 3. อาจารย์ควรจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน
 4. ทูกรายวิชาควรนำชุดการสอนนี้ไปเป็นแนวทางเพื่อจัดทำสื่อการสอน ในรายวิชาต่าง ๆ
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
1. ควรทำการพัฒนาชุดการสอนจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป
 2. ควรเน้นการจัดทำชุดการสอนที่เป็นสื่อผสม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
 3. ควรมีการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของชุดการสอนที่มีรูปแบบแตกต่างกัน

- ปรวรวรต สมนทก. (2558). การพัฒนนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใชสอวตทศนเพื่อเพิ่มผลสมฤทธิ์ทางการเรียน เรองผลตถภณทการทองเทยว. *วารสารวชการการทองเทยวไทยนนาชาติ*. 11(1). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jitt/article/view/65737>
- เพชชย กจรการ และสมนท กททยธน. (2561). ดชนทประสทธผล (Effectiveness Index : E.I.). *วารสารการวดผล การศกษามทวทยทลย มหสทรคตม*. 8 <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/154725>
- พนดต ดทล, ชานนท จันทรา และตองตา สมจเพง. (2563). การศกษผลสมฤทธิ์ทางการเรียนคณตศสตรและ ความสมการนการแกปญหาทางคณตศสตรของนกรเรียนชนมธยมศกษาปทท 5 เรอง ลาดบและอนุกรม โดยใชรูปแบบ SSCS รววมกับการใชคถาม. *วารสารศกษาศสตร มทวทยทลยบูรพา*, 31(3), <http://ojslib3.buu.in.th/index.php/education2/article/view/7050>
- พศุดา วระกจ. (2562). การจตประสภการณการเรยนรูโดยใชชุดพกกจกรรมศลปะสรองสรค เพื่อพัฒนา ความสมการนการใชกลามเนอมดเลกของเดกอายุ 4 ป. *วารสารเทคโนโลยีและลือสารการศกษา คณะศกษาศสตร มทวทยทลยมหสทรคตม*. 3(7). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/etcedumsujournal/article/view/242222>
- ไพชญรย สนลารตณ. (2561). *หลักคด : การจตการหลักสูตรและการสอน*. สำนกกพมพจพาลงกรณมทวทยทลย. มทวทยทลยราชภฏอบรชธานี. (2562). *หลักสูตรครุศสตรบณจต 4 ป พ.ศ.2562*.
- รตนะ บัวสนธ. (2562). *การวจยและพัฒนนวัตกรรมการศกษา*. สำนกกพมพจพาลงกรณมทวทยทลย.
- สรตดา บัวเชยว. (2559). Scaffolding...ชวยเสริมสรองการพัฒนการเรยนรูอยางไร. *วารสารมนุษยสงคมปรทศน*, 18(1), https://hs.pbru.ac.th/phocadownloadpap/CHE/2558/2_3/2.3-32.pdf
- สวรรยา สกฤทท. (2563). การจตประสภการณการเรยนรูโดยใชชุดกจกรรมบรหการสมอง เพื่อเสริมสรองทกษะพนฐาน ทางคณตศสตรของนกรเรียนชนอนบาลปทท 1 โรงเรยนอนบาลเทศบาลเมองปาตอง. *วารสารเทคโนโลยีและ ลือสารการศกษา คณะศกษาศสตร มทวทยทลยมหสทรคตม*. 3(9). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/etcedumsujournal/article/view/244483>
- สุดจอ ดาเชยว. (2563). การจตประสภการณการเรยนรูโดยใชชุดกจกรรมการเล่านทานคุณธรรม เพื่อพัฒนาทกษะ พนฐานการเรยนรูของนกรเรียนชนอนบาลปทท 2 โรงเรยนอนบาลเทศบาลเมองปาตอง. *วารสารเทคโนโลยี และลือสารการศกษา คณะศกษาศสตร มทวทยทลยมหสทรคตม*. 3(8). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/etcedumsujournal/article/view/244484>
- อดศร ลประเสรฐ และพงศรศม เพองพ. (2559). การพัฒนาชุดกจกรรมการเรยนรูวชาคณตศสตร เรอง ความสมพนธ สำนกรบ่นกรเรียนชนมธยมศกษาปทท 4 โดยใชโปรแกรมเรชาคณตพลวด. *วารสารวจยทางการศกษา คณะศกษาศสตร มศว*, 11(1). <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/view/9246>
- อลงกต ยะวาทย, ญฐวฒม วงษชวลตกุล และอจจรพร โชดพฤชญ. (2561). การสรองระบบการจตการเรยนการสอน แบบบูรณาการการเรยนกับการทางาน สำนกรบ่นกรเรียนชนมธยมศกษาปทท 6. *ลทกษา วารสารศกษาศสตร*. 5(1). <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikka/article/view/157591>
- อญชนา ภกตวองษ และอัมพร วจจน. (2564). การพัฒนาทกษะกระบวนกรทางวชยาศสตรชนบรณาการดวย ชุดกจกรรมการทอลอง แบบสบเสาะบนเฟซบุก (Facebook) เรอง สารบรศูทธ ของนกรเรียนชนมธยมศกษา ปทท 1. *วารสารวชการและวจย มทวทยทลยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 11(2). <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/248847>
- Giles, C. M., Kenney, E. L., Gortmaker, S. L., Lee, R. M., Thayer, J. C., Mont-Ferguson, H., & Craddock, A. L. (2012). Increasing Water Availability During Afterschool Snack: Evidence, Strategies, and Partnerships from a Group Randomized Trial. *American Journal of Preventive Medicine*, 43(3), DOI: 10.1016/j.amepre.2012.05.013 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22898163/>